

Sygn. akt *XVII AmE 146/22*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	SSO Maciej Kruszyński
------------------	-----------------------

po rozpoznaniu 8 lutego 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) **S.A. w G.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) S.A. w G. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 22 czerwca 2022 roku, numer (...) (...), w zakresie jej punktu drugiego.

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) S.A. w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Maciej Kruszyński

Sygn. akt *XVII AmE 146/22*

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 czerwca 2022 r. , Nr (...) (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając na podstawie art. 56 ust. 2 w związku z art. 56 ust. 1 pkt 14, ust. 3 pkt 1 i ust. 6 oraz art. 30 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 716 ze zm., dalej jako: „P.e.”) oraz art. 104 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, którego stroną był podmiot działający pod nazwą (...) S.A. z siedzibą w G., orzekł że:

1. Przedsiębiorca naruszył przepis art. 56 ust. 1 pkt 14 ustawy - Prawo energetyczne, z uwagi na wstrzymywanie dostarczania energii elektrycznej do odbiorcy z nieuzasadnionych powodów, co zostało potwierdzone ostateczną decyzją administracyjną w sprawie spornej, wszczętej na wniosek odbiorcy.
2. Za działanie określone w pkt 1, wymierzył karę pieniężną w kwocie 15.000 zł.

Powód zaskarżył ww. decyzję w zakresie pkt 2, zarzucając naruszenie art. 56 ust. 6a ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało wymierzeniem Przedsiębiorcy kary pieniężnej w

wysokości 15.000 zł, w sytuacji, gdy stopień szkodliwości czynu był znikomy, a Przedsiębiorca zaprzestał naruszania prawa.

Wobec powyższego, Powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w części, poprzez odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej ewentualnie o wymierzenie Przedsiębiorcy kary minimalnej, określonej ustawą. Powód wniósł również o zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca prowadzi działalność w oparciu o koncesję na obrót energią elektryczną, udzieloną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 22 czerwca 2007 r. nr (...)/ (...) z późn. zm.

Zgodnie z punktem 2.2.1. koncesji „Koncesjonariusz jest obowiązany do przestrzegania chronionych prawem interesów odbiorców, w tym poprzez udzielanie odbiorcom końcowym pełnych, rzetelnych i wyczerpujących informacji dotyczących ich uprawnień i obowiązków (...)”.

Dowód: Decyzja z 11 czerwca 2018 r., k. 9 akt adm.

Decyzją z 14 maja 2020 r., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po rozpatrzeniu wniosku P. H. B., postanowił stwierdzić, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej dokonane w dniu 13 stycznia 2020 r. przez (...) S.A. z siedzibą w G., na zlecenie (...) S.A. z siedzibą w G., do lokalu mieszkalnego znajdującego się pod adresem: ul. (...), (...)-(...) G. było nieuzasadnione.

Dowód: Decyzja z 14 maja 2020 r., k. 4 akt adm.

W związku z zapadnięciem ww. decyzji, zawiadomieniem z 5 kwietnia 2022 r. Prezes URE poinformował Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej w związku z wystąpieniem przesłanki z art. 56 ust. 1 pkt 14 ustawy – Prawo energetyczne, z uwagi na wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do odbiorcy z nieuzasadnionych powodów.

Dowód: Zawiadomienie z 5 kwietnia 2022 r., k. 1 akt adm.

Przedsiębiorca zajął stanowisko w sprawie. Podniósł, iż działanie, które doprowadziło do wstrzymania dostaw energii elektrycznej do nieruchomości P. H. B. było incydentalne, niezamierzone i wynikało z błędu systemowego.

Dowód: Pismo z 22 kwietnia 2022 r., k. 18 akt adm.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wszczętego na wniosek odbiorcy, Prezes URE stwierdził, że Przedsiębiorca naruszył swym działaniem art. 56 ust. 1 pkt 14 ustawy – Prawo energetyczne i nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 15.000 zł. Decyzja ta została zaskarżona w niniejszym postępowaniu.

Dowód: Decyzja z 22 czerwca 2022 r., k. 6 akt adm.

W 2021 roku Przedsiębiorca osiągnął przychód z tytułu prowadzonej działalności koncesjonowanej, polegającej na obrocie energią elektryczną w wysokości (...) zł, zaś dochód Przedsiębiorcy wyniósł (...) zł.

Dowód: Pismo z 22 kwietnia 2022 r., k. 18 akt adm.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia, były bezsporne między stronami. Przedsiębiorca nie kwestionował dokonania nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do obiektu odbiorcy. Delikt ten został stwierdzony ostateczną decyzją administracyjną, wydaną przez Prezesa URE w dniu 14 maja 2020 roku. Zaś zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 14 P.e., podmiot, który dopuszcza się tego rodzaju naruszenia, podlega karze. Spór odnosił się natomiast do wysokości kary wymierzonej Powodowi, który zaskarżył wyłącznie pkt 2 decyzji.

Argumentacja strony powodowej zawarta w odwołaniu podważa dokonaną przez Pozwanego ocenę stopnia szkodliwości czynu, która w ocenie Spółki przyczyniła się do nieuwzględnienia wniosku o odstąpienie od wymierzenia kary. Incydentalny charakter naruszenia, w ocenie Powoda, powinien skutkować przyjęciem, że działanie Spółki charakteryzowało się znikomym stopniem społecznej szkodliwości czynu.

Warunkiem uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Pozwanego art. 56 ust. 6a ustawy P.e., było zaistnienie przesłanek uzasadniających odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, o których mowa w art. 56 ust. 6a P.e. Stosownie do treści tego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Należy jednak podkreślić, iż ustawodawca nie obliguje organu do jego zastosowania. Poprzez sformułowanie „może odstąpić” przewiduje jedynie takie uprawnienie. Prowadzi to do wniosku, że nawet w przypadku łącznego wystąpienia obu przesłanek wskazanych przez ustawodawcę w przepisie art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne, Prezes URE może, ale nie musi skorzystać z tej kompetencji.

Zdaniem Sądu, stanowisko wyrażone przez Prezesa URE w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia jest słuszne i znajduje oparcie w przepisach prawa. Pozwany stwierdził, że nie jest możliwe uznanie, jakoby stopień społecznej szkodliwości czynu był znikomy a tym samym aby zaistniały niezbędne przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary. Przy czym, jak wyżej wskazano, warunkiem zastosowania art. 56 ust. 6a ustawy – P.e. jest zaistnienie łącznie obu przesłanek w nim wymienionych, a więc zarówno stopień szkodliwości czynu jest znikomy, jak i podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za swoje, stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy, zawarte w uzasadnieniu wyroku z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, zgodnie z którym „art. 56 ust. 6a p.e. należy interpretować z uwzględnieniem zasady sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych, a także zasady równowagi i podziału władzy. W ocenie Sądu Najwyższego [...] Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dysponuje pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki - uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od tej kary. [...] Organ regulacyjny, z uwagi na posiadaną wyspecjalizowaną kadrę, unikalną pamięć instytucjonalną oraz bezpośrednią styczność z realiami rynkowymi, jest co do zasady lepiej przygotowany niż sędzia do oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu przedsiębiorcy z punktu widzenia standardów obowiązujących na rynku regulowanym. Interpretacja przepisów prawnych należy do istoty władzy wykonawczej, która jak wskazuje sama jej nazwa, odpowiada za egzekwowanie prawa. Jeżeli określony sposób interpretacji przepisu ma racjonalne uzasadnienie i jest ugruntowany w praktyce organu, sąd nie powinien zastępować go własną interpretacją. Interwencja sądu w treść decyzji organu regulacyjnego powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności: opiera się na arbitralnych przesłankach, zawiera zdawkowe i ogólnikowe uzasadnienie, odwołuje się do nieudowodnionych informacji.” (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Kontroli

Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z 27 listopada 2019 r., sygn. akt I NSK 95/18, System Informacji Prawnej Legalis, numer 2294222).

Sąd uznał, iż argumentacja przedstawiona przez stronę powodową nie uzasadnia zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia. Oznacza to tym samym, iż błędne jest przekonanie powoda o naruszeniu przez Prezesa URE przepisu art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne. Ponadto, brak zastosowania względem Powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wynikał z tego, że powód nie spełnił wszystkich przesłanek wymaganych łącznie treścią art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne, nie zaś z tego, że pozwany dokonał błędnej wykładni przepisów prawa energetycznego.

Odnosząc się do wysokości nałożonej na Powoda kary pieniężnej, należy wskazać na treść art. 56 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne, zgodnie z którym URE ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Zdaniem Sądu, kara w wysokości 15 000 zł została wymierzona w wysokości adekwatnej do stwierdzonego naruszenia. Kara ta wydaje się wręcz symboliczna, biorąc pod uwagę wysokość przychodu osiągniętego przez Powoda w 2021 r., z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną, który wyniósł(...) zł. Zaś, wynik finansowy Spółki w roku 2021 r., osiągnięty z tytułu działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną wyniósł(...) zł. Nie ma zatem wątpliwości, że nałożona na Spółkę kara pieniężna nie przekracza 15 % osiągniętego przez Powoda przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej objętej koncesją na obrót energią elektryczną w 2021 r., gdyż stanowi (...) % tego przychodu.

Warto też dodać, co słusznie podkreślił Pozwany, że należy mieć na względzie, przede wszystkim, charakter dobra dostarczanego przez przedsiębiorcę, tj. energię elektryczną. Pozbawienie dostaw energii, uniemożliwia odbiorcy korzystanie z jednego z podstawowych dóbr, które służy zaspokajaniu potrzeb bytowych. W omawianym przypadku, do nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii doszło w wyniku niedochowania przez Powoda ściśle określonej procedury dotyczącej wstrzymania dostaw energii elektrycznej do odbiorców. Zatem, wbrew twierdzeniu Powoda, nawet nieuzasadnione wstrzymanie dostaw energii, które było krótkotrwałe, stanowiło dla odbiorcy znaczną dolegliwość.

Trzeba przypomnieć, że Powód jest przedsiębiorcą i to po stronie Powoda leży obowiązek prowadzenia działalności z poszanowaniem zasady szczególnej staranności. Szczególnie, biorąc pod uwagę skalę koncesjonowanej działalności prowadzonej przez Spółkę. W koncesjonowanej działalności należy upatrywać celu, jakim jest stworzenie takiego systemu sprzedaży energii elektrycznej i związanych z nią procedur, w którym konsument może mieć pełne zaufanie do jakości świadczonych usług ze strony przedsiębiorstwa energetycznego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd podzielił pogląd organu, że w sprawie nie zachodziły podstawy do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, zaś argumentacja organu dotycząca szkodliwości czynu została w sposób dogłębny i wnikliwy przedstawiona przez organ w uzasadnieniu decyzji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³§ 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie odwołania, należało powoda uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu, które w sprawie niniejszej obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w minimalnej stawce 720,00 zł, ustalonej w oparciu § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Maciej Kruszyński